

MILLAISTA ON HYVÄ OHJAUS?

Ohjauksen tavoitteena on vahvistaa opiskelijan työelämävalmiuksia, kykyä toimia muuttuvassa työelämässä, sekä tukea työhyvinvointia. Onnistunut ohjaus tukee tulevaisuuden ammattilaiseksi kasvamista. Se rakentuu työpaikkaohjaajan ja opiskelijan väliselle sujuvalle ja luottamukselliselle vuorovaikutukselle.

Ohjaus on henkilökohtaista ja siinä huomioidaan yksilöllisesti ohjattavan tarpeet sekä aiempi osaaminen ja valmiudet.

Olennaista ohjauksen onnistumiselle on, että oppilaitoksella, ohjaajalla ja opiskelijalla on yhteinen ymmärrys työssä oppimisen tavoitteista ja sisällöstä. Ohjaukselle varataan riittävästi aikaa ja ohjauksen toteutumista seurataan.

Ohjauksen laatuun vaikuttavat myös ohjaajan motivaatio, ohjausosaaminen ja ammattitaito. Näitä voidaan vahvistaa henkilöstön ohjausosaamista tukevalla koulutuksella.

TIETOKORTTI TYÖPAIKKAOHJAAJILLE

Hyvinvointia tukeva opiskelijoiden
ohjaus ja perehdytys

Työterveyslaitos

TYÖPAIKKAOHJAAJA: ohjauksella tuet opiskelijan ammattiin oppimista ja ammatillista kasvua

- Kysy opiskelijalta, miten hän oppii parhaiten. Kerro esimerkkejä oppimista tukevista asioista työpaikalla: lähijohdon ja työkaverien kanssa keskustelu, kirjalliset ohjeet, työn seuraaminen.
- Kysy millaisia asioita opiskelija on erityisesti kiinnostunut oppimaan. Kysy myös, millaiset asiat ovat vaikeita.
- Pyri hahmottamaan työ oppijan näkökulmasta. Muista, että toiset voivat tarvita enemmän asioiden toistoa ja kertaamista.
- Varmista ohjeiden ymmärtäminen: kysy opiskelijalta, miten hän aloittaisi tehtävän. Kannusta kysymään.
- Perustele ohjeet ja työpaikan toimintatavat: Miksi näin toimitaan, miten se vaikuttaa muiden työhön?
- Anna mahdollisuus kyseenalaistamiseen ja uusien toimintatapojen ehdottamiseen.
- Lisää vastuuta vähitellen.
- Anna säännöllistä, runsasta ja yksilöityä palautetta. Tue kun työssä tulee epäonnistumisia. Kannusta.

PEREHDYTYS on osa hyvää ohjausta. Kun perehdytät, kysy itseltäsi seuraavat kysymykset:

1. **Työn tavoitteet ja odotukset:** Oletko kuvannut opiskelijalle työelämäjakson tavoitteet? Oletteko keskustelleet työtehtävien merkityksestä osana työpaikan toiminnan kokonaisuutta? Selvitä opiskelijan aiemmat kokemukset, tiedot ja taidot.
2. **Työhön ja työympäristöön tutustuminen:** Oletteko pohtineet työpaikan toimintatapoja ja pelisääntöjä? Onko opiskelijalle esitelty työpiste, oma työyhteisö sekä keskeiset sidosryhmät? Onko opiskelijalle esitelty työssä käytettävät laitteet, koneet ja työvälineet ja opastettu niiden oikeaan käyttöön?
3. **Opastaminen terveelliseen ja turvalliseen työhön:** Onko opiskelijalle opastettu terveelliset ja turvalliset työtavat sekä keinot työn haittojen ja vaarojen estämiseksi ja välttämiseksi?
4. **Palaute ja kannustus:** Oletko rohkaissut opiskelijaa kysymään sekä tuomaan esille omia ajatuksiaan ja kehittämisideoitään? Kannusta omatoimisuuteen ja anna palautetta onnistumisista. Panosta aktiiviseen kuunteluun.
5. **Omaan oppimiseen ja aloitteellisuuteen tukeminen:** Oletteko sopineet yhteisestä oppimis- haasteesta muuttuvassa työssä? Oletko pohtinut miten opiskelijan osaamista voi hyödyntää työpaikan toiminnan kehittämisessä? Oletteko varanneet tarpeeksi aikaa yhteiselle keskustelulle ja oppimiselle?
6. **Arvioi ja kehitä:** Oletteko arvioineet perehdytämisen onnistumista yhdessä opiskelijan kanssa? Onko saatu palaute kirjattu ja perehdytystä kehitetty saadun palautteen pohjalta?

ERITYISEN TUEN TARVE JA OHJAUS

Erityisen tuen tarpeen syynä voivat olla esimerkiksi oppimisvaikeudet, tarkkaavaisuuden ja hahmottamisen vaikeudet, kielelliset vaikeudet, vuorovaikutuksen ja käyttäytymisen haasteet, mielenterveyteen liittyvät pulmat tai fyysinen tai psyykinen sairaus tai vamma. Tarvittavan tuen ja ohjauksen määrässä on paljon yksilöllistä vaihtelua.

Erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat hyötyvät kaikista hyvän ohjauksen periaatteista. Lisäksi heitä voidaan kohdennetusti tukea. Tuen perustana on työtilanteisiin ja oppimiseen liittyvien vaikeuksien ja toisaalta vahvuuksien tunnistaminen ja ohjaustilanteiden muokkaus niiden perusteella.

HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN OSANA OHJAUSTA

Työhyvinvointinäkökulman on hyvä olla alusta asti mukana opinnoissa ja työssä. Siten siitä tulee osa opiskelijan ammattitaitoa ja ammatillista identiteettiä. Työn mitoitus opiskelijan osaamista vastaavaksi ja mahdollisuus kokeilla uusia tehtäviä kannustavassa ilmapiirissä ovat hyvinvoinnin avaintekijöitä.

Ohjaajana voit vahvistaa hyvinvointia nostamalla keskusteluun työn merkityksellisyyden.

Tue opiskelijaa oman hyvinvoinnin edistämiseen: anna esimerkkejä käytössä olevista keinoista oman hyvinvoinnin edistämiseen, kuten tasapaino työn ja muun elämän välillä, palautuminen ja terveelliset elintavat. Kerro opiskelijalle missä työpaikan hyvinvointia tukeva tieto on saatavilla.

Luottamuksen kehittyminen ohjaussuhteeseen on tärkeää, jotta opiskelija uskaltaa kertoa mahdollisista haasteistaan. Mikäli sinulle herää huoli opiskelijan työkyvystä tai jaksamisesta, ota asia puheeksi ja kysy opiskelijan näkökulmaa. Ymmärtämään pyrkivä ja ratkaisuja etsivä asenne ovat tärkeitä. Ottakaa tarvittaessa oppilaitos ja ammatillinen opettaja mukaan keskusteluun. Terveysten liittyvissä kysymyksissä ohjaa työterveys- tai opiskelijaterveydenhuoltoon.

LUE LISÄÄ

Askeleet ammattilaiseksi
- **opettajan ja työpaikkaohjaajan opas.**
Työterveyslaitos, Helsinki.
<http://www.julkari.fi/handle/10024/136909>

Askeleet ammattilaiseksi
- **oppimispäiväkirja.**
Työterveyslaitos, Helsinki.
<http://www.julkari.fi/handle/10024/136908>

*Tässä tietokortissa
vinkkejä
opiskelijoiden ohjaukseen
ja perehdytykseen.*

**Tietoa
ammattitaitoa yhdessä
-hankkeesta:**

- >> ttl.fi/ammattitaitoayhdessa
- >> ammattitaitoayhdessa.fi
- f [/ammattitaitoayhdessa](https://www.facebook.com/ammattitaitoayhdessa)

Yhteistyössä

